

Отримано: 21 березня 2025 року

Прорецензовано: 31 березня 2025 року

Прийнято до друку: 7 квітня 2025 року

email: n_shulzhuk@i.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6177-3336>DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-26\(94\)-151-155](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-26(94)-151-155)Шульжук Н. В. Парцеляція як засіб експресивного синтаксису в мовотворчості У. Самчука (на матеріалі роману-трилогії «Волинь»). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 26(94). С. 151–155.

УДК: 811.161.2'367:821.161.2-31

Шульжук Наталія Василівна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови,
Рівненський державний гуманітарний університет

ПАРЦЕЛЯЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ В МОВОТВОРЧОСТІ У. САМЧУКА (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ-ТРИЛОГІЇ «ВОЛИНЬ»)

У статті на засадах вивчення речення як багатоаспектної синтаксичної одиниці схарактеризовано структурно-семантичні особливості парцельованих конструкцій у романі «Волинь» У. Самчука, що функціують як самостійні синтаксично-інтонаційні структури, проте не втрачають семантичного і структурного зв'язку із базовою реченнєвою одиницею. Автор статті стилістичний ефект цих конструкцій коментує як результат зіткнення семантики синтаксичної форми з лексичною семантикою, що її наповнює, в результаті чого реченнєва одиниця в художньому мовленні якнайповніше реалізує свою багатоаспектність, пов'язану із його стилістичними домінантами – образністю й експресивністю. Останні допомагають автору художнього тексту презентувати своє світобачення та ідейно-художній задум.

Якщо на синтаксичному рівні парцельовані конструкції у романі «Волинь» – ефективний прийом створення експресії, то на комунікативному ці реченнєві одиниці є формою втілення складних мовленнєвих актів та дієвим засобом актуального членування висловлювання. Парцеляти – стилістично вмотивований засіб у мовотворчості У. Самчука, оскільки по суті доповнюють, уточнюють і комунікативно виражають зміст базових структур, допомагають виписати спонтанні живописні репліки персонажів, точно відтворити їх психоемоційний стан та посилюють інформативність великого за обсягом прозового тексту, нерідко створюючи прийом синтаксичної градації. Як виразна ознака ідіостилю У. Самчука, який формують не лише суб'єктивні чинники, а й об'єктивні (загальнонаціональні), парцельовані конструкції глибоко вкорінюють у романі «Волинь» такі ментальні риси українського етносу, як релігійність, прив'язаність до землі, яка для українців завжди мала сакральне значення і була не лише умовою матеріального існування, а й внутрішньою потребою.

Ключові слова: речення, стилістичне значення, експресивний синтаксис, парцельовані конструкції, парцеляти, ідіостиль, експресивність, художнє мовлення.

Natalia Shulzhuk,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of Department of the Ukrainian Language,
Rivne State University of the Humanities

PARCELLATION AS A MEANS OF EXPRESSIVE SYNTAX OF WORD FORMATION IN U. SAMCHUK (BASED ON THE NOVEL-TRILOGY «VOLYN»)

Based on the study of the sentence as a multi-aspect syntactic unit, the article characterizes the structural-semantic features of parcellated constructions in U. Samchuk's novel «Volyn». These constructions function as independent syntactic-intonational structures, yet they do not lose their semantic and structural connection with the basic sentence unit. The author of the article comments on the stylistic effect of these constructions as a result of the collision between the semantics of the syntactic form and the lexical semantics that fills it, as a result of which the sentence unit in artistic speech most fully realizes its multi-aspect nature, associated with its stylistic dominants – imagery and expressiveness. These elements help the author of the artistic text present their worldview and ideological-artistic intent.

At the syntactic level, parcellated constructions in the novel «Volyn» are an effective technique for creating expression, while at the communicative level, these sentence units are a form of expressing complex speech acts and a powerful means of topical segmentation of the utterance. Parcellation is a stylistically motivated device in U. Samchuk's linguistic creativity, as it essentially complements, clarifies, and communicatively intensifies the meaning of basic structures, helps to depict spontaneous colloquial remarks of characters, accurately reproduces their psycho-emotional state, and enhances the informativeness of a large prose text, often creating a technique of syntactic gradation. As a distinctive feature of U. Samchuk's idiolect, formed by both subjective and objective (national) factors, parcellated constructions deeply root in the novel «Volyn», such mental traits of the Ukrainian ethnicity as religiosity, attachment to the land, which for Ukrainians always had a sacred meaning and was not only a condition for material existence but also an internal necessity.

Keywords: sentence, stylistic meaning, expressive syntax, parcellated constructions, parcellation, idiolect, expressiveness, artistic speech.

Постановка проблеми. Синтаксис – це «основна частина, серце граматики будь-якої мови» (Загнітко, 2007: 11), тому предметом його вивчення є одиниця, що уможливило реалізацію комунікативної функції мови, – речення, з-поміж основних ознак якого А. Загнітко (Загнітко, 2009: 20) виокремлює такі, як-от: предикативність (відношення змісту речення до об'єктивної дійсності), відтворюваність (речення утворюється за усталеним зразком), порядок слів (властивий усталений порядок слів), інтонаційне оформлення, членованість (членується на окремі компоненти, крім нечленованих), смислова завершеність, структурна організованість, модальність.

Різні підходи до вивчення речення (ситуативний, генеративний, формальний, позиційно-граматичний, семантичний, рівневий, функційний, компонентний, логічний та ін.) відображають дві основні тенденції – конструктивний синтаксис (вивчає будову речення) та комунікативний (вивчає функціонування речення).

Аналіз наукових досліджень і публікацій. З-поміж аспектів вивчення речення в українській синтаксичній науці (праці К. Шульжука, І. Вихованця, А. Загнітка, М. Мірченка та ін.) виокремлюють формально-синтаксичний, орієнтований на структурну схему – «синтаксичний зразок, що має свою формальну організацію, за яким має бути побудоване

речення» (Шульжук, 2004: 48), семантико-синтаксичний, що «враховує взаємозв'язок формальної будови і значення синтаксичних одиниць» (Шульжук, 2004: 8), та комунікативний, або функційний, «спрямований на з'ясування специфіки впливу співвідношення речення із ситуативно-актуалізованими завданнями мовлення і реалізації в ньому вже відомого (даного) та нового, заради чого воно реалізується» (Загнітко, 2009: 10), що уможливило кваліфікацію речення як мінімальної комунікативної одиниці, яка «оформлена за законами певної мови і є відносно завершеною одиницею спілкування і вираження думки» (Шульжук, 2004: 41).

Синтаксичні моделі у мові, на думку А. Загнітка, є абстрактними, тоді як «їхнє конкретне наповнення тим чи іншим лексичним матеріалом залежить від мовленнєвих умов, ... зумовлюється змістом висловлення, наміром мовця» (Загнітко, 2007: 14), тобто вимогами комунікації. У конкретному лексичному наповненні речення, у вживанні стилістично вагомих морфологізованих класів слів виявляється його стилістичне значення як компонент загальної семантики синтаксичної конструкції. Стилiстичний ефект виникає у результаті зіткнення семантики синтаксичної форми з лексичною семантикою, що її наповнює. У зв'язку з цим у синтаксичній науці послуговуються такими поняттями, як «стилiстичний синтаксис» та «експресивний синтаксис». Якщо на лексичному рівні розрізняють емоційно забарвлені одиниці незалежно від контексту та умов їх функціонування, й одиниці, що набувають конотативних значень в умовах конкретної ситуації мовлення, то характер стилістичних значень синтаксичних одиниць, як слушно зауважує С. Єрмоленко (Єрмоленко, 1982), виявляється у відповідному контексті при наповненні їх відповідною лексикою. Інакше кажучи, з погляду мови ми вивчаємо речення поза контекстом, тому його функції розглядаємо як синтаксичні способи вираження ним свого типового значення. У мовленні ж воно набуває додаткових функцій, оскільки є частиною цілого, тому може зазнавати трансформацій стандартних схем, що й закладає у мові можливість вибору співвідносних (синонімічних) синтаксичних конструкцій – семантичних варіантів, якими послуговуються мовці для найадекватнішого вираження певного змісту.

Отже, стилістичні значення «нашаровуються на смислові відтінки синтаксичних одиниць або фактично входять у ці відтінки як компоненти, ... народжені в єдності об'єктивного та суб'єктивного факторів при використанні тієї чи іншої конструкції» (Єрмоленко, 1982: 46), лінгвостилістичний аналіз якої здебільшого визначає її лексичне наповнення. З-поміж явищ стилістичного синтаксису більшість мовознавців називає і парцельовані конструкції, які функціонують як самостійні синтаксично-інтонаційні структури, проте не втрачають семантичного і структурного зв'язку із базовим реченням. Подібні трансформації реченнєвої одиниці особливо виразно виявляються в художньому мовленні, де вона якнайповніше реалізує свою багатоаспектність, пов'язану із його стильовими домінантами – образністю й експресивністю, що допомагають автору художнього тексту презентувати своє світобачення та ідейно-художній задум. Тому мовотворчість видатних майстрів українського слова – актуальна проблема антропоорієнтованої лінгвістики, вивчення якої уможливило висновки щодо стану й динаміки розвитку стилістичної системи національної мови.

Не є винятком і роман-трилогія «Волинь» Уласа Самчука, своєрідність індивідуально-авторської манери письма якого намагалися збагнути як українські літературознавці (Л. Зелінська (Зелінська, 1999), О. Пастушенко (Пастушенко, 1999), М. Гон (Гон, 1997), Р. Гром'як (Гром'як, 2005), С. Пінчук (Пінчук, 1995) та ін.), так і мовознавці (С. Каленюк (Каленюк, 2002; Каленюк, 2007; Каленюк, 2005; Каленюк, 2007), В. Стецій (Стецій, 2003), Г. Горох (Горох, 1995) та ін.), щоб повернути славетне ім'я нашого земляка читачеві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дисертації Н. Конопленко (Конопленко, 2007), Л. Конюхової (Конюхова, 1999), Т. Шевченко (Шевченко, 2007) та науковий доробок таких мовознавців, як О. Зверєва, А. Загнітко, М. Кравченко, С. Марич, Н. Плющ, засвідчують, що парцеляція – явище багатоаспектне (фонетичне, структурно-семантичне, комунікативне, стилістичне), на позначення якого використовують і поняття «приєднувальні конструкції» (М. Шафіро, В. Рінберг, Н. Шведова та ін.). Нам імпонує наукова кваліфікація парцельованої конструкції як прийому стилістичного синтаксису, що «полягає в розчленуванні цілісної змістово-синтаксичної структури на інтонаційно та пунктуаційно ізольовані комунікативні частини – окремі речення» (Мацько, 2003: 369) у зв'язку з певною комунікативною ідеєю.

Парцеляція як вияв стилістичного синтаксису в романі «Волинь» не була предметом спеціального лінгвістичного опису, що й актуалізує нашу наукову розвідку, **мета** якої – характеризувати структурно-семантичні особливості парцельованих конструкцій у романі «Волинь» та з'ясувати їх функційно-стильове призначення в художньому мовленні У. Самчука.

У науковій літературі натрапили на різні підходи до класифікації парцельованих конструкцій. Так, дослідник А. Загнітко в основу їх класифікації пропонує покласти тип парцельованої одиниці (парцельована предикативна частина (частини), парцельований член речення та ін.) (Загнітко, 2005). Окремі мовознавці за основу беруть тип ускладнювального компонента-парцелята (Ю. Ванников). У нашій науковій розвідці в основу систематизації матеріалу джерельної бази (картотека парцельованих конструкцій, укладена шляхом їх вибірки із тексту роману «Волинь» У. Самчука) покладено структурну й семантичну ознаки.

Парцельовані конструкції на базі простого речення у романі «Волинь» виявилися центральною синтаксичною одиницею. Щодо парцеляції головних членів у таких реченнєвих одиницях, то привертають увагу передусім присудки-повтори, які посилюють категоричність реплік в художніх діалогах У. Самчука та наснажують їх емоційно: «Ну, то я **не візьму** ягід. **Не візьму**» (с. 215); «*Володько лише Дермань. Лише дядька, своїх приятелів*» (с. 306); «*Якось би хотілося не так. Хотілося б по-людськи*» (с. 302). Ряди однорідних присудків-парцелятів стають вдалим стилістичним прийомом динамізації викладу в романі «Волинь», як у таких прикладах: «*А роти виходять зі села, мов ограбовані. Відходять і не вертаються*» (с. 249); «*Тут чай на столі. Парує, димить*» (с. 262); «*П'ять-шість людей приходило... Сиділи, слухали, дивились*» (с. 471).

Парцеляцію другорядних членів речення у досліджуваному тексті визначають переважно емоційно-психологічні чинники, особливо однорідних узгоджених («*Ні, він ніколи, ніколи не перестане любити життя. Болюче, розкішне, соковите!*» (с. 107); «*Хмари по небу плули гуртами, горами. Вайлуваті, сірі, потужні*» (с. 470); «*Бачив її обличчя з близька. Схвилюване, поважне й щасливе*» (с. 516)) та неузгоджених («*Подумати тільки яка земля. Підсоння, новина, вигносна, вироблена, без пнів*» (с. 29); «*Прийшла дівчинка. Маленька, щупла, років дванадцять...*» (с. 214)) означень. Фокусують увагу читача й парцельовані означальні конструкції прикладкового типу, які увиразнюють розповіді У. Самчука про

родинні стосунки, соціальний статус персонажів, а також вказують на їх характерні риси. Наведемо приклади: «*А таки здоровило був... Рудуватий, міцний карк зі срібними волосинками. Великий хвалько...*» (с. 204); «*Комаров! Брехун, самозванець проклятий*» (с. 331).

Виявили у романі «Волинь» і парцеляти-повтори, увиразнені атрибутивними поширювачами як комунікативно-вагомими сегментами в художньому мовленні У. Самчука, наприклад: «*До того там оті суші. Страшні суші!*» (с. 22); «*Праця то неабияка. Справжня праця, не робота*» (с. 76); «*З них буде діло. Велике буде діло*» (с. 323).

Виразною ознакою мовотворчості Уласа Самчука є парцеляти-обставини міри та ступеня («*Матвій ніс тягар, ніби на нього сто пудів наложили. Аж угинався*» (с. 133)), місця («*Він купить собі добрі чоботи і поїде далеко-далеко. За море десь і ще далі*» (с. 82); «*Кинь ту гімназію! Вали до нас... В гімназію*» (с. 411)), способу дії («*Взяв і пішли ходором навколо. Легко, свobodно*» (с. 366); «*Значить, можна її пригорнути й загорітись... Огнем, сйвом, щастям...*» (с. 516)), порівняльні («*Катерина ж справді на диво хороша видалась. Як панночка*» (с. 84)).

Зауважимо, що категорія однорідності, реалізована за допомогою парцелятивів, – не лише засіб комунікативно-естетичного перетворення реченнєвих одиниць у художньому мовленні У. Самчука, а й вдалий репрезентант української ментальності, етнокультурну вкоріненість якої демонструють персонажі «Волині» як відтворювачі відповідного способу світосприймання та свідки неоднозначної української історії, наприклад: «*За стіл до куті всі сідають, як і колись. Урочисто, поволі, побожно*» (с. 487); «*Багато років бурхливого, кипучого життя... Любові, щастя, радощів, гріху й страждання*» (с. 612).

Такі парцеляти, як однорідні присудки, обов'язкові другорядні члени речення, що виконують у досліджуваному тексті роль поширювачів, уточнювачів смислу реми базового речення, А. Загнітко називає «вторинною тематизацією», суть якої – винесення за межі базового речення (в постпозицію) «певних сегментів висловлення, які дорівнюють за метою висловлення, за функцією другій ремі, що розвиває значення нового першої реми» (Загнітко, 2007: 48).

Виявили в романі «Волинь» не лише парцеляти-члени речення, а й предикативні частини складних синтаксичних конструкцій різних типів: складносурядних («*Нікий лопотить безупинно, розмахує товстючою своєю палюгою і готовий з копита кинутися в бій. Але Володько ні!*» (с. 186); «*Я переговорю з управителем. А ти завтра приходить туди*» (с. 295)), складнопідрядних («*Розібрали маєтки. Бо війна прийшла*» (с. 311); «*Ей, бідна вона, бідна... Коби ще не війна...*» (с. 352); «*Ах, скільки я там передумав. Коли б міг все це вказати*» (с. 417); «*Він тільки цю справу любить і в неї вірить... Хоча самої віри для цього мало*» (с. 562)) та безсполучникових («*Він мужчина. Йому не личать пестоці*» (с. 38); «*Дівчата змовляються йти до річки купатися під місяцем. Вечором вода тепліша, ніж удень*» (с. 115); «*Це впливає на Матвія, як трунок. Він тратить зовсім розум*» (с. 238); «*Від цього часу Матвій занехтує думку про нову купівлю землі. Він весь стурбований*» (с. 312); «*Володько любить свої коні. Нема причини їх не любити*» (с. 314)). Такі конструкції помітно по-жвавляють розмовно-побутове мовлення героїв роману, вдало відображаючи специфіку усного спонтанного діалогу.

Своєрідність індивідуально-авторського стилю Уласа Самчука становлять парцеляти-присудки в головній частині складнопідрядного речення, які розташовані дистантно, оскільки базову структуру (головну предикативну частину) і її парцелят (присудок) «розриває» підрядна частина, наприклад: «*Думав, що це змусить його співгромадян виконати свою настанову. Однак помилявся*» (с. 157); «*Володько з Хведотом заснули на двох розстелених міхах, кропивниках, що в них везли коням обрік. І спали добре*» (с. 150).

Нашу дослідницьку увагу в романі «Волинь» привернули парцеляти, базовою структурою для яких є головна предикативна частина складнопідрядного речення і які формують такий засіб художньої виразності, як синекдоха, в основі якої кількісне зіставлення предметів (заміна цілого частиною): «*Коли дійшли до парку, там роїлося вже безліч людей. Кожухи, сіряки, свитки*» (с. 58).

Влучним засобом додаткової експресії в мовотворчості У. Самчука виявились однорідні підрядні предикативні частини-парцеляти у складі складної багатокомпонентної конструкції («*Краще хай провалиться, щоби море стало з хвилями. Щоби буревій, щоб рокіт хвиль і вітру отак вдарив і відбився, вдарив і знов відбився*» (с. 400); «*Я хочу, щоб почалося нове життя. Щоб покоління наші не тратились, щоб не падали в землю, не зникали, мов худоба*» (с. 464)), ускладнені повторами, однорідними членами й порівняльними зворотами, а також побудовані за принципом послідовної підрядності («*Чарівник! Розуміється, чарівник. Бо ось він вичарував з нічого сливе все те, що іншим ніяк не дається...*» (с. 94); «*Ліпше не чекати на щось більше. Бо хіба ж ви не бачите, як виглядає сьогодні «наш батько»*» (с. 235)), що посутньо розширюють інформаційний та стилістичний потенціал таких конструкцій за рахунок структурної деформації.

Отже, парцеляція – не лише засіб текстотворення в художньому мовленні У. Самчука, а й вдалий стилістичний прийом його комунікативного увиразнення, який підтверджує слушність міркувань українських синтаксистів: «Сучасний синтаксичний аналіз тієї чи іншої структурної схеми передбачає не тільки опис її компонентів, але й розгляд того, як ця абстрагована структура співвідноситься з іншими, яке місце займає в системі. Звідси речення тлумачиться не як застиглий конструкт, а як така структурна схема, що допускає варіювання смислу або експресивно-стилістичного забарвлення» (Загнітко, 2007: 26).

У романі «Волинь» парцеляція спрямована на смислове поглиблення й експресивне виділення комунікативно вагомої інформації («*А там і жнива... Перші жнива на новому місці*» (с. 161); «*То місто таке. Дуже велике місто і гарне*» (с. 40)), на конкретизацію змісту базової структури («*А батько коли вже в'язав в'язку, то в'язав. Як камінь*» (с. 55); «*Той тобі будь-якого пана навколо пальця обвине. І показний, і розважний, і толк знає*» (с. 59)), на відтворення психоемоційного стану персонажів («*Володько весь перейнявся новою думкою. Конче захотілося й собі грати на скрипці. Але як, але де, але на чому?*» (с. 155)).

Останню з названих функцій парцеляції успішно реалізує У. Самчук, використовуючи структуру складного речення, предикативні частини якого часто незавершені (обірвані) й ускладнені однорідними членами та повторами, наприклад: «*Де там доженеш машину... То сила... То сила... То, чуєте, страшна сила*» (с. 206); «*Пальто! І яке гарне! Тепле! На ваті! Підшивка яка!*» (с. 176); «*Жийте тут далі! Не кидайте цих місць! Чуєте? Не кидайте тепер... Не кидайте, навіть коли б вас знали насаями*» (с. 238).

Наведені приклади засвідчують, що парцеляція – виразна ознака ідіостилю У. Самчука, який формують не лише суб'єктивні чинники, а й об'єктивні (загальнонаціональні). Останні визначає ментальність етносу, з яким себе ідентифікує майстер українського слова. З-поміж виразних ознак української ментальності М. Шегута виокремлює емоційність, м'який гумор, делікатність у стосунках з іншими людьми, релігійність (Шегута, 2000). А ще прагнення єдності з природою, прив'язаність до землі, яка для українців в усі часи мала сакральне значення і була не лише умовою матеріального існування, а й внутрішньою потребою. Ця ідея глибокого вкоріненя у «Волині» і за допомогою парцельованих конструкцій: «І приходять на думку Матвієві – чи не кинути все то та йти у світ шукати для себе іншого місця. **Землі треба! Простору!**» (с. 99); «Земля – сон мільйонів поколінь, казкове привабливе єство, містична сила космосу, наснага слабих і дужих. **Золото, краса, любов, молодість і вічний учитель мудрості! От що земля**» (с. 181); «**Без Бога мужик порожнеча. Як ото клуня без снопів чи засіки без зерна**» (с. 30); «**Чи ж бо ми покинули наш край та й повоклися б кудись, мов цигани, у світ за очі? І церкву, і рідню, і могили**» (с. 99).

Висновки. Реалізація мовної моделі речення в умовах конкретної мовленнєвої ситуації супроводжується різноманітними видозмінами і перетвореннями, семантичними нашаруваннями, зумовленими комунікативним наміром мовця, його індивідуально-авторською манерою викладу. Образне відтворення дійсності в художньому мовленні зорієнтоване на естетизацію синтаксичних одиниць і закріплення за ними відповідного стильового й стилістичного значень.

Одним із найкolorитніших засобів увиразнення, що уможливило синтаксичний перерозклад реченнєвої одиниці та варіювання стилістичних відтінків її значень внаслідок образно-естетичної конкретизації й індивідуалізації змістових відрізків, є парцеляція. У романі «Волинь» парцельовані конструкції – ефективний прийом створення експресії на синтаксичному рівні, на комунікативному ж вони є формою втілення складних мовленнєвих актів та дієвим засобом актуального членування висловлювання, яке створює комунікативне напруження між базовою частиною реченнєвої одиниці і парцелятами. Останні – стилістично вмотивований засіб у мовотворчості У. Самчука, оскільки присутньо доповнюють, уточнюють і комунікативно увиразнюють зміст базових структур, допомагають виписати спонтанні живомовні репліки персонажів, точно відтворити їх психоемоційний стан та посилюють інформативність великого за обсягом прозового тексту, нерідко створюючи прийом синтаксичної градації.

Перспективу подальших досліджень пов'язуємо із більш докладним вивченням категорії однорідності як засобу експресивного синтаксису в романі Уласа Самчука «Волинь».

Література:

1. Гон М. Я. Роман Уласа Самчука «Волинь». *Слово і час*. 1997. № 8. С. 72–75.
2. Горох Г. В. Лексична синоніміка у творах Уласа Самчука (спроба семантико-функціонального аналізу) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 – українська мова. Чернівці, 1995. 23 с.
3. Гром'як Р. Розпросторення духовного світу Уласа Самчука. *Слово і час*. 2005. № 7. С. 3–14.
4. Єрмоленко С. Я. Синтаксис і стилістична семантика. Київ : Наук. думка, 1982. 210 с.
5. Загнітко А. П. Парцеляція як засіб емотивної експресії в текстовій організації мовленнєвого масиву. *Лінгвістичні студії* : зб. наук. пр. Донецьк : ДонДУ, 2005. Вип. 13. С. 364–369.
6. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису : монографія. Донецьк : ДонДУ, 2007. 294 с.
7. Загнітко А. П. Український синтаксис : теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с.
8. Зелінська Л. Улас Самчук : волинські паралелі його шляху й епосу. *Українська мова та література*. 1999. № 3. С. 1–5.
9. Каленюк С. О. Лексика творів Уласа Самчука: народнорозмовні джерела, семантична структура та стилістичні функції : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. – українська мова. Миколаїв, 2007. 18 с.
10. Каленюк С. О. Порівняння як елемент ідіостилю У. Самчука. *Система і структура східнослов'янських мов* : зб. наук. пр. Київ : Тов. «Знання», 2002. С. 160–164.
11. Каленюк С. О. Стилістичні можливості суфіксів суб'єктивної оцінки у творах Уласа Самчука. *Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2005. Вип. 11, т. 2. С. 29–39.
12. Каленюк С. О. Функціонування власних назв у творах Уласа Самчука. *Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Філологічні науки. Теоретична і практична поетика*. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2007. Вип. 14. С. 44–54.
13. Конопленко Н. А. Текстотвірний потенціал парцельованих конструкцій : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 – українська мова. Запоріжжя, 2007. 24 с.
14. Конюхова Л. І. Явище парцеляції в мові сучасних засобів масової комунікації : автореф. дис. ... канд. філолог. наук : 10.02.01 – українська мова. Львів, 1999. 17 с.
15. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови : підручник. Київ : Вища шк., 2003. 462 с.
16. Пастушенко О. Жіночі образи в трилогії Уласа Самчука «Волинь». *Українська мова та література*. 1999. № 3. С. 7–8.
17. Пінчук С. Улас Самчук. *Слово і час*. 1995. № 2. С. 11–17.
18. Стецій В. Ф. Мовна особистість Уласа Самчука (світоглядна орієнтація і мовотворчість) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. – українська мова. Донецьк, 2003. 18 с.
19. Шевченко Т. В. Парцеляція в українському поетичному мовленні другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 – українська мова. Дніпропетровськ, 2007. 20 с.
20. Шегута М. А. Український менталітет: історія і сучасність. *Гуманітарний вісник* : зб. наук. пр. Запорізької державної інженерної академії. 2000. С. 44–46.
21. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Академія, 2004. 408 с.

Використані джерела:

Самчук У. О. Волинь : роман : у 3 ч. Острого : Вид-во НаУОА; Львів : Сполом, 2005. 628 с.

References:

1. Hon, M. Ya. (1997). Roman Ulasa Samchuka «Volyn» [The novel *Volyn* by Ulas Samchuk]. *Slovo i chas* [Word and Time], 8, 72–75 [in Ukrainian].
2. Horokh, H. V. (1995). Leksychna synonymika u tvorakh Ulasa Samchuka (sproba semantyko-funktsionalnoho analizu) [Lexical Synonymy in the Works of Ulas Samchuk (An Attempt at Semantic-Functional Analysis)] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01 – ukrainska mova. Chernivtsi, 23 s [in Ukrainian].

3. Hrom'iak, R. (2005). Rozprostorennia duchovnoho svitu Ulasa Samchuka [Expanding the spiritual world of Ulas Samchuk]. *Slovo i chas*. [Word and Time], 7, 3–14 [in Ukrainian].
4. Yermolenko, S. Ya. (1982). Syntaksys i stylistychna semantyka [Syntax and Stylistic Semantics]. Kyiv : Nauk. dumka, 210 s [in Ukrainian].
5. Zahnitko, A. P. (2005). Partseliatsiia yak zasib emotyvnoi ekspresii v tekstovii orhanizatsii movlennievoho masyyu [Parcellation as a Means of Emotive Expression in the Textual Organization of the Speech Array]. *Linhvistychni studii* [Linguistic Studies] : zb. nauk. pr. Donetsk : DonNU, 13, 364–369 [in Ukrainian].
6. Zahnitko, A. P. (2007). Teoriia suchasnoho syntaksysu [The Theory of Modern Syntax] : monohrafiia. Donetsk : DonNU, 294 s [in Ukrainian].
7. Zahnitko, A. P. (2009). Ukrainskyi syntaksys : teoretyko-prykladnyi aspekt [Ukrainian Syntax: Theoretical and Applied Aspects]. Donetsk, 137 s [in Ukrainian].
8. Zelinska, L. (1999). Ulas Samchuk : volynski paraleli yoho shliakhu y eposu [Ulas Samchuk: Volyn Parallels of His Path and Epic]. *Ukrainska mova ta literatura* [Ukrainian Language and Literature]. 3, 1–5 [in Ukrainian].
9. Kaleniuk, S. O. (2007). Leksyka tvoriv Ulasa Samchuka: narodnorozmovni dzherela, semantychna struktura ta stylistychni funktsii [The Lexicon of Ulas Samchuk's Works: Folk Conversational Sources, Semantic Structure, and Stylistic Functions] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. – ukrainska mova. Mykolaiv, 18 s [in Ukrainian].
10. Kaleniuk, S. O. (2002). Porivniannia yak element idiostylu U. Samchuka [Comparison as an Element of U. Samchuk's Idiolect]. *Systema i struktura skhidnoslov'ianskykh mov* [The System and Structure of East Slavic Languages]: zb. nauk. pr. Kyiv : Tov. «Znannia», 160–164 [in Ukrainian].
11. Kaleniuk, S. O. (2005). Stylistychni mozhlyvosti sufiksiv sub'iektyvnoi otsinky u tvorakh Ulasa Samchuka [Stylistic Possibilities of Suffixes of Subjective Evaluation in the Works of Ulas Samchuk]. *Naukovi pratsi Kam'ianets-Podilskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Filolohichni nauky* [Scientific Works of Kamianets-Podilskyi State University. Series: Philological Sciences]. Kam'ianets-Podilskyi : Abetka-NOVA, 11, 2, 29–39 [in Ukrainian].
12. Kaleniuk, S. O. (2007). Funktsionuvannia vlasnykh nazv u tvorakh Ulasa Samchuka [The Functioning of Proper Names in the Works of Ulas Samchuk]. *Naukovi pratsi Kam'ianets-Podilskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Filolohichni nauky. Teoretychna i praktychna poetyka* [Scientific Works of Kamianets-Podilskyi State University. Series: Philological Sciences. Theoretical and Practical Poetics]. Kam'ianets-Podilskyi : Abetka, 14, 44–54 [in Ukrainian].
13. Konoplenko, N. A. (2007). Tekstotvirnyi potentsial partselovanykh konstruksii [The Text-Creating Potential of Parcellated Constructions] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01 – ukrainska mova. Zaporizhzhia, 24 s [in Ukrainian].
14. Koniukhova, L. I. (1999). Yavyshche partseliatsii v movi suchasnykh zasobiv masovoi komunikatsii [The Phenomenon of Parcellation in the Language of Modern Mass Media] : avtoref. dys. ... kand. filoloh. nauk : 10.02.01 – ukrainska mova. Lviv, 17 s [in Ukrainian].
15. Matsko, L. I., Sydorenko, O. M., Matsko, O. M. (2003). Stylistyka ukrainskoi movy [Stylistics of the Ukrainian Language] : pidruchnyk. Kyiv : Vyshcha shk., 462 s [in Ukrainian].
16. Pastushenko, O. (1999). Zhinoche obrazy v trylohii Ulasa Samchuka "Volyn" [Female images in Ulas Samchuk's trilogy Volyn]. *Ukrainska mova ta literatura*, (3), 7–8. [in Ukrainian].
17. Pinchuk, S. (1995). Ulas Samchuk [Ulas Samchuk]. *Slovo i chas*, (2), 11–17. [in Ukrainian].
18. Stetsii, V. F. (2003). Movna osobystist' Ulasa Samchuka (svitohliadna orientatsiia i movotvorchist') [Linguistic personality of Ulas Samchuk (worldview orientation and language creativity)] (Author's abstract of the Candidate's thesis in Philology, Speciality 10.02.01 – Ukrainian Language). Donetsk. 18 s. [in Ukrainian].
19. Shevchenko, T. V. (2007). Partseliatsiia v ukrains'komu poetychnomu movlenni druhoi polovyny XX stolittia [Parcellation in Ukrainian poetic discourse of the second half of the 20th century] (Author's abstract of the Candidate's thesis in Philology, Speciality 10.02.01 – Ukrainian Language). Dnipropetrovsk. 20 s. [in Ukrainian].
20. Shehuta, M. A. (2000). Ukrains'kyi mentalitet: istoriia i suchasnist' [Ukrainian mentality: history and modernity]. *Humanitarnyi visnyk: zbirnyk naukovykh prats Zaporiz'koi derzhavnoi inzhenernoi akademii*, 44–46. [in Ukrainian].
21. Shul'zhuk, K. F. (2004). Syntaksys ukrains'koi movy [Syntax of the Ukrainian Language] : pidruchnyk. Kyiv : Akademiia. 408 s. [in Ukrainian].